

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Узгоджено

на засіданні Вченої Ради

Центральноукраїнського національного
технічного університету

«29» червня 2021 р. протокол №11

Голова Вченої Ради

Володимир КРОПІВНИЙ

Введено в дію наказом ректора ЦНТУ №150-05
від 5 серпня 2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ

з організації практики здобувачів за кордоном у
Центральноукраїнському національному технічному університеті

Кропивницький 2021

Положення з організації практики здобувачів Центральноукраїнського національного технічного університету (ЦНТУ) за кордоном (надалі - Положення) розглядаються загальні питання організації, проведення і підведення підсумків практики здобувачів вищої освіти за кордоном. Практична підготовка є обов'язковою компонентною освітньої підготовки здобувачів вищої освіти для певного освітнього рівня.

Практика за кордоном є добровільною.

Дане Положення розроблено у відповідності до Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженого постановою КМУ від 12 серпня 2015 р. № 579, «Положення про проведення практики здобувачів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом МОН №93 від 08.04.1993 р., інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також Статуту Університету, «Положення про організацію освітнього процесу в ЦНТУ» та іншими нормативними документами ЦНТУ.

Об'єктом - базою практики здобувачів за кордоном є сучасні організації (фірми, компанії, установи, підприємства, тощо) у провідних країнах світу.

1 Мета і зміст практики

1.1 Метою практики є сприяння інтеграції національної освіти до світового освітнього простору на основі закріплення теоретичних знань здобувачів та вивчення практичного досвіду функціонування організацій, оволодіння здобувачами передовими технологіями, забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних фахівців на міжнародному ринку праці, забезпечення мобільності здобувачів.

1.2 Вид і тривалість проведення практики за кордоном визначаються залежно від конкретної спеціальності та освітньої програми підготовки здобувачів, відповідно до освітньо-професійної або освітньо-наукової програми та навчального плану, за індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти, як правило, в установлені графіком навчального процесу терміни.

1.3 Практика здобувачів передбачає безперервність і послідовність її проведення при одержанні потрібного обсягу практичних компетентностей відповідно до певних рівнів вищої освіти.

1.4 Зміст і послідовність проведення практики визначає робоча програма практики, яка розробляється випусковою кафедрою, затверджується в установленому порядку та узгоджується з базою практики за кордоном.

1.5 Практика може організовуватись для здобувачів окремого факультету (далі факультетська) або для здобувачів декількох факультетів (далі міжфакультетська).

2 Бази практики

2.1 Практика здобувачів ЦНТУ за кордоном проводиться в організаціях країн, з якими встановлено партнерські відносини у формі угод, контрактів, договорів про співпрацю, тощо, що містять у собі інформацію про порядок проведення практики. Зазначені документи мають бути укладені відповідно до чинного законодавства України: між організатором практики за кордоном або його офіційним

представником в Україні, якому організатор практики надав свої повноваження, та ректором ЦНТУ.

2.2 Обов'язковим для проведення практики здобувачів є двосторонній договір на проведення практики між ЦНТУ та організатором практики, або його офіційним представником в Україні. Цим документом повинні бути передбачені умови і терміни проходження практики, обов'язки та відповідальності сторін.

2.3 Направлення здобувача для проходження практики оформлюється наказом ЦНТУ з обов'язковим зазначенням наступної інформації: термін, місце проходження практики здобувача (країна, назва організації її адреса), призначення керівника практики, фінансове та стипендіальне забезпечення, підстава (копія угоди, контракту, тощо).

Наказ про направлення здобувачів в іншу країну для проходження практики обов'язково надсилається канцелярією за встановленим списком розсилки, включно - до відповідних деканатів, кафедр та відділу міжнародних зв'язків.

2.4 Для здобувачів-іноземців бази практики передбачаються у відповідному контракті чи договорі щодо підготовки здобувачів вищої освіти і можуть бути розташовані як на території країн-замовників на здобувачів вищої освіти, так і в межах України.

2.5 Здобувачі, які є здобувачами відповідного рівня вищої освіти за заочною (дистанційною) формою навчання та мають досвід практичної роботи в межах фахових компетентностей спеціальності (освітньої програми), за якою навчаються в ЦНТУ, працюючи на відповідних посадах на підприємствах та в організаціях, що підтверджується відповідною довідкою (листом) з підприємства, можуть проходити практику за своїм основним місцем роботи за наявності угоди.

Підставою для розгляду такого наміру є особиста заява здобувача та довідка (лист) з місця роботи.

3 Організація і керівництво практикою

3.1 Загальну організацію та координування практичної підготовки здобувачів за кордоном в разі міжфакультетської практики здійснює відділ міжнародних зв'язків із залученням представників відповідних факультетів та кафедр. В разі факультетської - деканат та випускові кафедри відповідного факультету здійснюють організацію та керівництво практичною підготовкою

3.2 Спільний контроль за проведенням практики здійснює координатор міжнародного проекту, декани відповідних факультетів, керівники практики від ЦНТУ із залученням відділу міжнародних зв'язків.

3.3 Загальна відповідальність за організацію, проведення і контроль практики за кордоном покладається на ректора ЦНТУ.

3.4 Відбір здобувачів на практику за кордон в межах визначеної у договорі кількості осіб проводиться комісією на конкурсній основі. Склад комісії формується залежно від потреби та може включати представників бази практики за кордоном, координаторів проекту від ЦНТУ, деканів задіяних факультетів або їх заступників, представників випускових кафедр, представника відділу міжнародних зв'язків, представників здобувачів самоврядування.

3.5 Представник бази практики за кордоном може проводити співбесіди зі здобувачами, які бажають взяти участь у програмах закордонних практик на предмет знання іноземної мови, професійного досвіду, мотивації. Співбесіда може проводитись в режимі онлайн.

3.6 Здобувачі, які виявили намір прийняти участь у програмах практичної підготовки за кордоном, повинні подати декану відповідного факультету заяву з візою завідувача випускаючої кафедри. В заяві зазначається інформація про форму навчання здобувач, середній бал, інформація про тривалість практики, терміни якої узгоджені з індивідуальним навчальним планом здобувача.

3.7 До участі у конкурсному відборі допускаються здобувачі віком не менше 18 років.

3.8 Основними критеріями відбору здобувачів на практику за кордон є:

- достатній рівень володіння іноземною мовою (відповідно до договору);
- рівень фахової підготовки, необхідний для виконання програми практики на певному рівні вищої освіти;
- відсутність академічних заборгованостей;
- відсутність порушень умов договору про надання освітніх послуг (для здобувачів контрактної форми навчання).

3.9 Комісія має право:

- розглядати, вносити пропозиції щодо змін та доповнень до документів, які регламентують умови, порядок, права та обов'язки здобувачів під час проходження практики за кордоном;
- розглядати подані заяви здобувачів щодо проходження практики за кордоном та приймати відповідні рішення стосовно формування груп для проходження практики.

3.10 Конкурсний відбір для проходження практики за кордоном проходить на відкритому засіданні комісії та оформлюється протоколом. Особи, які пройшли конкурсний відбір, направляються за кордон для проходження практики за наказами ЦНТУ. Проект наказу про направлення здобувачів в країну для проходження практики за кордоном вносить проректор з наукової роботи. Наказ узгоджується у встановленому порядку. Супровідну документацію готує відділ міжнародних зв'язків після узгодження строків практики з деканами відповідних факультетів у відповідності до графіку навчального процесу. комплект документів для участі здобувачів вищої освіти у програмах практичної підготовки за кордоном лише за наявності підпису ректора або проректора з наукової роботи, затверджених гербовою печаткою університету.

3.11 На практику за кордон допускаються здобувачі, які виконали всі вимоги навчального плану. В окремих випадках, за умови успішного навчання та виконання графіка навчального процесу, здобувачу може бути надано дозвіл на дострокове складання екзаменаційної сесії до її початку у встановленому порядку.

3.12 Якщо строки проходження практики за кордоном не співпадають зі строками практики в Україні відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ЦНТУ» та розпорядження по факультету, здобувачам може бути

встановлено індивідуальний графік навчання. Після повернення з бази практики за кордоном здобувачі проходять подальше навчання за цим індивідуальним графіком.

3.13 Безперервність практики може бути забезпечена наступним чином:

- якщо дата початку практики в Україні передре дату початку практики за кордоном, то здобувачі направляються на базу практику в Україні, а потім продовжують її на базі практики за кордоном;

- якщо дата початку практики за кордоном передре дату початку практики в Україні, то здобувачі направляються на базу практику за кордон, а потім продовжують її на базі практики в Україні.

У такому разі наказом/наказами ЦНТУ затверджуються обидві бази практики з уточненням терміну на кожній з них.

3.14 Здобувач має право звертатися по допомогу у підготовці документів для отримання закордонних віз, оформлення страхових полісів, придбанні квитків, тощо (у разі, якщо це не передбачено угодами про організацію практик за кордоном) до відповідних структур ЦНТУ.

3.15 Керівництво організацією практики здобувачів за кордоном здійснює керівник практики від випускаючої кафедри, призначений наказом ЦНТУ.

3.16 Після повернення із закордонної бази практики здобувач має надати відповідні матеріали практики керівнику практики від ЦНТУ та надати заяву (у вільній формі) на ім'я декана, з інформацією керівника практики від ЦНТУ про стан справ щодо проходження практики здобувача та візою завідувача кафедри. Декан на підставі цієї заяви подає службову записку про повернення здобувача, погоджену з проректором з наукової роботи на ім'я ректора.

За фактом повернення здобувача в Україну видається наказ ЦНТУ. Проект наказу про повернення здобувача з країни проходження практики за кордоном вносить проректор з наукової роботи. Наказ узгоджується у встановленому порядку;

Наказ про повернення здобувачів в Україну обов'язково надсилається канцелярією за встановленим списком розсилки, включно - до відповідних деканатів, кафедр та відділу міжнародних зв'язків.

4 Обов'язки декану факультету, завідувача та керівника практики від випускової кафедри

4.1 Декан факультету безпосередньо або через уповноважених ним осіб здійснює контроль за організацією та ходом проведення практичної підготовки здобувачів за кордоном.

4.2 Декан факультету організовує роботу внутрішньофакультетської комісії з відбору кандидатів на практику або передає узгоджену заяву здобувач для конкурсного відбору в відділ міжнародних зв'язків.

4.3 Завідувач кафедри та декан факультету узгоджують заяви здобувачів, які бажають пройти практику за кордоном, вказуючи необхідну інформацію.

4.4 Деканати, кафедри спільно з відділом міжнародних зв'язків сприяють розповсюдженню інформації про програми закордонних практик серед здобувачів факультету, інформують їх про проведення відповідних презентацій.

4.5 Керівник практики від випускової кафедри контролює строки проходження здобувачом практики за кордоном і, у випадку необхідності, ініціює зміну графіку навчання здобувач у зв'язку з від'їздом на закордонну практику.

4.6 Керівник практики від випускової кафедри зобов'язаний:

- провести інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності, зробивши запис у відповідних журналах;
- видати здобувачу до початку практики щоденник практики та індивідуальне завдання, робочу програму практики та методичні вказівки щодо порядку проходження практики, структури звіту та вимогами до його оформлення та захисту;
- здійснювати поточний контроль за проходженням здобувачем практики за кордоном.
- підтримувати постійний контакт зі здобувачами-практикантами, які знаходяться за кордоном, вчасно інформувати керівництво та відділ міжнародних зв'язків про порушення з боку приймаючої сторони або здобувач.

5 Обов'язки відділу міжнародних зв'язків

5.1 Проводити роботу з пошуку баз практики за кордоном, укладати угоди з представниками закордонних баз практик.

5.2 Вчасно розповсюджувати інформацію про програми та умови участі здобувачів в практиках за кордоном.

5.3 Організовувати презентації програм практик, які плануються за кордоном, та умови для проведення співбесід представників баз практик зі здобувачами.

5.4 Консультувати здобувачів стосовно умов програм практик за кордоном та участі у співбесіді.

5.5 Узгоджувати з деканами факультетів графіки проведення співбесід, тестувань здобувачів та організовувати засідання комісії в разі міжфакультетської практики.

5.6 Оформлювати рішення та пропозиції у вигляді протоколів засідання комісії.

5.7 Вчасно інформувати деканати та кафедри про результати співбесіди та надавати списки здобувачів, які були відібрані для проходження практики за кордоном.

5.8 Надавати підготовлений комплект документів (заяву, службову записку тощо) проректору з наукової роботи для своєчасного формування наказу про направлення здобувачів на практику за кордон. Підставою для наказу є заява здобувач, узгоджена деканом факультету і завідувачем випускової кафедри та службова записка від декана.

5.9 Надавати необхідну допомогу у вирішенні спірних ситуацій.

5.10 Розглядати та приймати відповідні рішення за скаргами здобувачів щодо організації та проведення практики за кордоном.

6 Обов'язки здобувачів

6.1 Узгодити свої наміри про проходження практики за кордоном із завідувачем випускової кафедри, деканом факультету, склавши заяву встановленого зразка (додаток Б).

6.2 Для проходження співбесіди з представником бази практики за кордоном, здобувач повинен підготувати документи, перелік яких передбачений цим Положенням та визначений відділом міжнародних зв'язків або координатором проекту.

6.3 Здобувач, який буде проходити практику за кордоном, повинен у поточному семестр виконати індивідуальний навчальний план та індивідуальний графік навчання, затверджений розпорядженням по факультету (за наявністю), до початку проходження практики за кордоном, в іншому випадку, здобувач може бути відрахований з вищої освіти.

6.4 До від'їзду на практику здобувач повинен ознайомитись зі строками перебування за кордоном, що вказані у відповідному наказі ЦНТУ. Здобувач повинен вчасно прибути на базу практики за кордоном і повідомити про свій приїзд керівника практики від ЦНТУ, деканат відповідного факультету та відділ міжнародних зв'язків, користуючись мобільним або Інтернет-зв'язком.

6.5 До від'їзду на практику здобувач зобов'язаний:

- пройти інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- отримати від керівника практики щоденник практики, індивідуальне завдання в письмовій формі та методичні рекомендації щодо: проходження практики, оформлення звіту та щоденника практики;
- сплатити заборгованості за навчання в університеті та/або проживання в гуртожитку (якщо таке є);
- оформити у студмістечку переривання сплати за проживання у гуртожитку на період проходження практики (за необхідності).

6.6 Під час проходження практики здобувач повинен:

- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками керівників;
- інформувати керівника практики від ЦНТУ, деканат відповідного факультету та відділ міжнародних зв'язків про хід проходження практики під час перебування за кордоном;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, безпеки життєдіяльності та виробничої санітарії на базі практики за кордоном;
- збирати інформацію для підготовки звіту з практики.

7 Підведення підсумків практики

7.1 Після закінчення терміну практики здобувачі складають звіт. Форма та порядок звітності здобувач за результатами практики визначаються випускаючою кафедрою.

7.2 Звіт про виконання здобувачом програми практики за кордоном та індивідуального завдання і щоденник подається до комісії, яка затверджена розпорядженням по факультету, не пізніше триденного терміну після повернення з місця проходження практики. Звіт про результати практики має бути захищений в комісії.

7.3 При організації захисту звіту про результати практики здобувач за кордоном, як виняток, можуть використовуватись дистанційні технології за умов

технічного та організаційного забезпечення процедури захисту (угода сторін, рішення комісії, тощо).

7.4 Визнання результатів проходження практики здійснюється з використанням європейської системи трансферу та визначенням кредитів ECTS.

7.5 Невиконання без поважних причин програми практики або не своєчасне повернення здобувач з бази практики, розглядається як порушення навчальної дисципліни та невиконання індивідуального навчального плану і є підставою для відрахування.

8 Матеріальне забезпечення практики

8.1 Джерела фінансування практики здобувачів: державні або регіональні, кошти підприємств, організацій, установ усіх форм власності, закордонних партнерів або кошти фізичних осіб. Університет не здійснює фінансування практики, незалежно від місця її проходження.

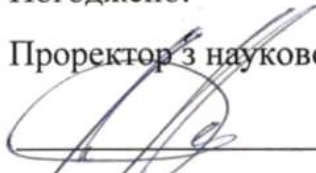
8.2 Практика здобувачів за кордоном є добровільною. Матеріальні витрати щодо організації практики здійснюються у відповідності до умов договору між базою практики та ЦНТУ з дотриманням вимог чинного законодавства України.

8.3 Фінансування витрат, пов'язаних з проходженням практики здобувачів за кордоном, може здійснюватися за рахунок коштів сторони, що приймає (бази практики) та інших джерел, не заборонених законодавством.

8.4 За здобувачом на період проходження практики за кордоном зберігається право на одержання стипендії згідно із законодавством.

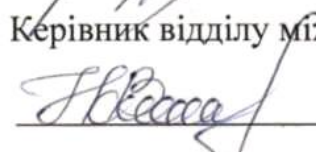
Погоджено:

Проректор з наукової роботи



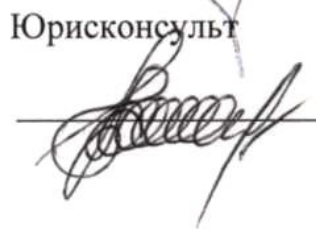
О. Левченко

Керівник відділу міжнародних зв'язків



В. Натальченко

Юрисконсульт



О. Коцюрба